

ת"פ 7417/05/19 - מדינת ישראל נגד יוסף אסעד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 7417-05-19 מדינת ישראל נ' אסעד(עציר)

לפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד נג'וא סלימאן - פרקליטות צחוז
חיפה

נגד

הנאשמים

יוסף אסעד (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד פארס בריק [סנ"צ]

גזר דין

1. הנאשם- יוסף אסעד, הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (במסגרת הסדר טיעון חלקי) בעבירת שוד- עבירה לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו- עבירה לפי סעיף 275 לחוק.
2. בהתאם לכתב האישום, א' עובדת כפקידה בדואר ישראל בסניף חיפה. ביום 21.4.19 בשעה 11:00 לערך, הגיע הנאשם בסמוך לסניף הדואר, במטרה לבצע שוד, כשהוא מצויד במסכת ריתוך והחל צופה על סניף הדואר. בשעה 11:40 לערך, ולאחר שהבחין הנאשם שאין לקוחות בסניף, עטה את המסכה על פניו ונכנס לסניף הדואר כשהוא חבוש בכובע קפוצ'ון המסתיר את ראשו ותוך כשהוא מכניס את ידו הימנית לכיס מעילו וניגש לא' שעבדה בגפה באותה העת בסניף. הנאשם פנה לא' באופן מאיים ודרש ממנה לתת לו במהירות את כל הכסף והזהירה לבל תלחץ על לחצן המצוקה, תוך שהוא חוזר מספר פעמים על הדברים. בעקבות כך, מסרה א' לנאשם סך של 10,630 ₪ והוא נטל את הכסף ויצא מהמקום. בהמשך, ביום 22.4.19 בשעה 18:30 לערך הגיע השוטר סאמי עגמיה יחד עם שוטרים אחרים לבית משפחת חנתיר בכפר יאסיף לצורך איתור הנאשם ודפקו בדלת. הנאשם, ששהה אותה עת בבית, הבחין בשוטרים, פתח את דלת הבית והחל לנוס בריצה מהבית, בכוונה להפריע לשוטרים במילוי תפקידם ולהכשילם, אך נפל במדרגות ונעצר ע"י השוטרים.

טיעוני המאשימה לעונש

3. בדיון שהתקיים ביום 24.10.19 הגיש ב"כ המאשימה גזר דין וכתב אישום מתוקן בת"פ 17700-11-18 של בית משפט השלום בחיפה לעניין הפעלת עונש מאסר על תנאי בר הפעלה. בנוסף, הוגש הרישום הפלילי של הנאשם.
4. ב"כ המאשימה טען כי מדובר בנאשם יליד 1973, עצור מיום 22.4.19 שעבר את העבירות בחלוף מספר חודשים

ממועד סיום מאסרו האחרון (שוחרר ביום 29.11.18 ממאסרו השמיני). נטען שהנאשם הגיע מצוייד בעזרים, לאחר תכנון מקדים, תצפת על הסניף משך כ-40 דקות, עטה מסכה על פניו וקפוצ'ון וניגש לפקידה באופן מאיים, שעה שהזהיר אותה שלא תלחץ על לחצן המצוקה מספר פעמים. בהמשך, הפריע הנאשם לשוטרים שבאו לעצרו. נטען כי העונש המקסימלי על עבירת השוד הוא 14 שנות מאסר ועל ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו- 3 שנות מאסר. צוין כי לנאשם עבר פלילי מכביד ולחובתו 15 הרשעות ו-29 תיקי חקירה שונים, כאשר גזר הדין האחרון כולל מאסר מותנה בן 4 חודשים בר הפעלה, אותו מתבקש להשית במצטבר על העונש שיוטל. עוד צוין שמדובר במגוון רחב של עבירות ושבעברו של הנאשם 8 גזרי דין הכוללים עונשי מאסר, אחד מהם ב-2007 במאסר לריצוי בעבודות שירות.

5. נטען כי עבירת השוד הפכה לתופעה נפוצה ומסוכנת וכי לא מדובר רק בפגיעה כלכלית בלבד אלא בנוסף לפגיעה בפרטיותו של הקורבן ותחושת בטחונו האישי, אמונו של הציבור וחירותו. נטען לגרימת חשש ומצוקה למתלוננת, שהיתה בעבודתה ונקלעה לסיטואציה בעל כורחה. נטען שמדובר בעבירה שקל לבצעה והפיתוי בביצועה רב. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה לפיה ניתן להתרשם מהחומרה שבית המשפט העליון מצא לנכון בעבירות מסוג זה.

בע"פ 1702/16 שושני נ' מדינת ישראל (30.1.17), התקבל ערעור כך שהושתו 3 שנות מאסר בפועל וכן הופעלו 12 חודשי מאסר במצטבר. צוין ששם דובר בעבירה קלה יותר- ניסיון שוד.

ע"פ 322/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (10.11.13), שם הושתו על נאשם 24 חודשי מאסר ונדחה הערעור על הרשעה בשוד בנסיבות דומות.

ע"פ 3929/15 צחי יצחק נ' מדינת ישראל (2.11.15), שם הורשע נאשם בעבירת שוד והושתו עליו 22 חודשי מאסר בפועל וכן מאסרים על תנאי. הערעור נדחה.

ע"פ 6752/10 יהודה טטראשוילי נ' מדינת ישראל (3.4.11), שם הורשע נאשם בעבירת שוד ונדון ל-10 חודשי מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי. ערעורו נדחה.

ע"פ 5940/13 אריק ימין נ' מדינת ישראל (7.1.14), שם הורשע המערער בשוד בנק והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. על המערער הושתו 24 חודשי מאסר בפועל ומאסרים על תנאי. הערעור נדחה.

ע"פ 606/13 אליהו חכמון נ' מדינת ישראל (11.12.13), נאשם הורשע בעבירת שוד ונדון ל-24 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי. הערעור נדחה.

ת"פ 21775-06-16 מדינת ישראל נ' באר (28.9.16), שם הורשע נאשם ונדון ול-12 חודשי מאסר ומאסר על תנאי בגין עבירת שוד.

ת"פ 47888-01-16 מדינת ישראל נ' אברז'יל (27.2.17), שם הורשע נאשם בעבירת שוד ונדון ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכן צו מבחן ומאסר על תנאי.

ת"פ 61032-02-15 מדינת ישראל נ' יפרח (30.3.16), שם הורשע נאשם בעבירה של ניסיון שוד ונדון לתקופת מאסר החופפת את תקופת מעצרו- 13.5 חודשים וכן למאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

ת"פ 22796-03-13 מדינת ישראל נ' שחר צנגאוקר (14.2.16), שם הורשע נאשם בעבירת שוד והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונדון ל-18 חודשי מאסר בתוספת מאסר מותנה ובסך הכל 27 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי.

6. נטען כי היה במקרה זה תכנון מראש, כי הנאשם האחראי הבלעדי לביצוע העבירה וחלקו מוחלט, כי הנזק שהיה צפוי להיגרם והנזק שבפועל נגרם- על אף שאינו פיזי, פגע בביטחון המתלוננת שבאה למקום עבודתה. נטען שלנאשם אין לקות ואין סייג לאחריות פלילית. נטען למתחם שנע בין 2-4 שנות מאסר וכי לנוכח עברו הפלילי הלא מבוטל, התבקש להשית עונש ברף הגבוה של המתחם ולהפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה בן 4 חודשים וכן מאסר מותנה נוסף, קנס ופיצוי לפקידה. נטען שיש הבדל בין המתחם הראוי לפסיקה וכי יש צורך להחמיר בפסיקה, כאשר בחלק מהפסיקה שהוצגה, מדובר בנסיבות קלות יותר.

טיעוני הנאשם לעונש

7. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם בתחילת ההליך ביקש להודות בכתב האישום ואף הודה בחקירתו במשטרה. נטען שהנאשם הבין שטעה ומדובר בפעם הראשונה שהוא עומד לדין בבית משפט מחוזי, למרות עברו הפלילי (ב"כ המדינה העיר שהרשעה מספר 14 היתה בבית משפט מחוזי). נטען שכתב האישום ייחס לו עבירה של שוד אך בסוג זה של עבירה יש מגוון רחב של ענישה וכי מדובר בשוד שנמצא ברף הנמוך במדרג. נטען שלא היתה אלימות מצד הנאשם וכי הוא המתין שהסניף יהיה ריק על מנת למזער את הפגיעה הצפויה מהמעשה. עוד נטען שלא היה איום מפורש כלפי הפקידה. נטען שאין בכתב האישום דבר המצדיק החמרה בעונשו. נטען שהפסיקה שהוצגה ע"י המדינה מחמירה וכי הענישה בבית המשפט העליון עמדה על 24 חודשים ברף העליון של הענישה.

8. ב"כ הנאשם הפנה לע"פ 1702/16, שם בית המשפט העליון החמיר את העונש מ-12 חודשים ל-24 חודשים אך טען שדובר באדם בעל 3 הרשעות קודמות ועוקבות בעבירות דומות. נטען שבע"פ 7535/12 היה איום מפורש שהנאשם שם נשא אקדח שעלול היה לפגוע בפקידה, כך גם בע"פ 3929/15 וביתר הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בה היו נסיבות מחמירות שלא קיימות בענייננו, חלקן עבירות לפי סעיף 402 (ב) לחוק. נטען שמעיון בפסיקה עולה כי המתחם העליון הוא 24 חודשי מאסר. נטען כי במקרה דנן המתחם הראוי הוא 10-20 חודשי מאסר. ב"כ הנאשם הפנה לע"פ 9094/12 ולע"פ 6752/10 שם הוטלו 10 חודשי מאסר. באשר לקביעת העונש בתוך המתחם נטען כי נכון שלנאשם יש עבר פלילי אך מדובר בעיקר בעבירות עוון קלות וזאת נוכח אורח חיים התמכרותי. נטען שהנאשם מכור לסמים אך בשנים האחרונות מנסה לייצב את מצבו ומקבל תחליף סם. נטען

שהעבירה בוצעה על רקע של משבר- פרידה מבת זוגו ומצוקה כלכלית. ב"כ הנאשם השיב כי הנאשם אינו עובד אך שטרם מעצרו עזר לבת זוגתו במכולת שבבעלותה. התבקש להעמיד את העונש על הרף הנמוך של המתחם- 10 חודשי מאסר. צוין שיש לנאשם מאסר על תנאי של 4 חודשים בגין עבירה של הפרעה לשוטר אך דובר על בריחה מהשוטר שהיא עבירה קלה בנסיבותיה וכי הדבר לא מצדיק הפעלת המאסר על תנאי במצטבר. התבקש להפעיל את המאסר על תנאי באופן חופף במחצית ולהעמיד את העונש הכולל על 12 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה התייחס בתגובתו להערות ב"כ הנאשם לפסיקה שהציג.

9. הנאשם טען שהוא נקי מסמים מאז מועד מעצרו- כחצי שנה. הוא הוסיף שמעד בעקבות משבר זוגי ושמבין ששגה. הנאשם ביקש שבית המשפט יושיט לו עזרה.

הערות נוספות

לאחר מתן הכרעת לדין הצדדים טענו לעונש ואולם טרם מתן גזר הדין אירעו התפתחויות נוספות באשר למצב בריאותו של הנאשם.

על פי טענת הסנגור, וכפי שמופיע במסמכים הרפואיים שהוגשו, הנאשם לקה בשני אירועים מוחיים. בעקבות האירוע השני מצבו החמיר באופן משמעותי והנאשם נותר למעשה משותק באופן חלקי, אינו מסוגל להתנייד אלא בזרת כיסא גלגלים ובעזרת אחרים ואינו מצליח לדבר, אלא לשמוע בלבד. נטען שהאירוע המוחי הותר פגיעות נוספות כפי שעולה מהמסמכים הרפואיים.

הסנגור טען שהנאשם צריך שיקום בריאותי שיענה לצרכיו הבריאותיים. נטען שהדברים הוצגו לפרקליטות המדינה אך היא מיאנה לשנות את דעתה בנוגע לעונש. הסנגור טען שהשאריתו במאסר (הוא עצור מזה כשמונה חודשים) עלול להחמיר את מצבו כאשר הוא לא יקבל טיפול הולם במסגרת שירות בתי הסוהר.

הסנגור ביקש במצב שנוצר להסתפק בתקופת המעצר ובעניין זה הפנה לע"פ 4456/14 **קלנר נ' מדינת ישראל** (29.12.15) ונטען שאותו מקרה קבע חריג חדש לקולא בהטלת ענישה הנובע ממצב בריאותי לקוי.

המדינה הזכירה שמדובר בנאשם בעל עבר פלילי מכביד. המדינה טענה ששירות בית הסוהר מסוגל להתמודד עם מצבו הבריאותי של הנאשם וטען שלכל היותר יש לדחות את הדיון בחודשיים על מנת לאמוד על מצבו של הנאשם ואם הוא יישאר במצבו הנוכחי. המדינה בהגינותה הודתה שהבקשה האמורה אינה מבוססת על ממצאים רפואיים שנמצאים במסמכים הרפואיים שהוגשו.

דין

10. אין מחלוקת כי עבירת השוד היא עבירה חמורה, הפוגעת גם בקניין וגם בבטחון האישי של קורבן העבירה ובאפשרות של שמירה על הסדר הציבורי. נקבע לא אחת, כי גם מקום בו לא הופעלה אלימות פיזית בפועל, תחושת האימה וחוסר האונים בו מצוי הקורבן מצדיקים הטלת עונשים מרתיעים.

בע"פ 6752/10 יהודה טטראשוילי נ' מדינת ישראל (נבו, 5.4.2011) נאמרו הדברים הבאים כדלקמן:
"עבירות השוד על סוגיהן מגיעות לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים, והן לובשות צורות שונות. מהן קשות ואכזריות ומהן ברמה נמוכה יותר; הצד השווה שבהן הוא הרצון להשיג כסף קל. בענייננו מדובר באדם בעל רקע נורמטיבי, אשר ניגש לסניף הבנק ובידיו פתק המורה לפקיד להעביר לו כסף; והנה, זממו עלה בידו, מבלי שיצטרך "ללכלך את ידיו" בנשיאת נשק או באימים קולניים. ואולם, כמובן תיאור זה אינו מלא; שכן נקל לשער את האימה האופפת את הקרבן, במקרה זה פקידת הבנק, אל מול השודד - שהרי אין היא יודעת אם יש בידיו נשק ומה כוונותיו האלימות. על כן מתחייב רף ענישה מרתיע, וככלל, מאסר בפועל (על קלות ביצועה של עבירה כשיקול לחומרה ראו, לדוגמה, רע"פ 1689/04 אוראל נ' מדינת ישראל (לא פורסם))."

11. במקרה דנן הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירת השוד הם שמירה על שלום הציבור ותחושת הביטחון והן השמירה על הקניין. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו הם השמירה על שלטון החוק ושמירת הסדר הציבורי.

12. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הרי שקדם תכנון מראש לביצוע העבירה- הנאשם תצפת משך 40 דקות על הסניף, רכש מסכה והגיע מצויד ולבוש בכובע קפוצ'ון, הנאשם פעל לבדו ואחראי באופן מוחלט לביצוע העבירה; הנאשם בגיר ויכול היה להימנע מביצוע העבירה בכל שלב; באשר לנזק שהגרם מביצוע העבירה, אומנם לא נגרם נזק פיזי לפקידה אך לא ניתן לשלול כי האירוע הותיר בה נזק נפש שעה בה הנאשם איים עליה מספר פעמים והזהירה שלא תלחץ על לחצן המצוקה, אם כי חשוב לציין כי לא נעשה שימוש או איום בנשק במהלך האירוע ואף לא ננקטה אלימות כלשהי.

13. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה יש לציין את עברו הפלילי של הנאשם- לנאשם הרשעות בעבירות של סמים- לרבות סחר בסמים מסוכנים, הסגת גבול, גניבה, פריצה לבניין, עבירות רכוש, אלימות- תקיפה, אי קיום צווי בית משפט, איומים, אלימות במשפחה, הפרת הוראה חוקית, הצתה, העלבת עובד ציבור והשתתפות בהתפרעות. בגין עבירות אלו נגזרו על הנאשם תקופות מאסר כשהאחרונה ביניהן הסתיימה ביום 29.11.18, חודשים ספורים בטרם ביצע העבירה הנוכחית.

לקולא אציין את הודאתו של הנאשם שחסכה את ניהול ההליך ואת קבלת האחריות מטעמו על האירוע, תוך הבעת חרטה.

14. העבירות נעברו בסמיכות זמן ובאותו הקשר ובנסיבות יש לראות אותן כמהוות אירוע אחד, המצדיק קביעת מתחם אחד והטלת עונש כולל. מתחם הענישה במקרה דנן הוא 12-36 חודשי מאסר בפועל.

15. בהתאם לטיעונים שהוספו ולאחר עיון במסמכים הרפואיים, עולה שאכן הנאשם עבר אירועים מוחיים (שבץ חמור) שהותירו אותו במצב כפי שהוא נראה בדין בבית המשפט- מרותק לכיסא גלגלים עם העדר יכולת לדבר בצורה ברורה ומשותק באופן חלקי. בחומר הרפואי לא נכללה פרוגנוזה לשיפור אלא למעקב רפואי וטיפול. מצבו הרפואי אכן מצדיק התחשבות כחלק מנסיבותיו האישיות, אם כי לדעתי לא ניתן להסתפק בתקופת המעצר כתקופת המאסר בלבד, כאשר אני יוצא מתוך נקודת הנחה ששב"ס מסוגל לספק לנאשם טיפול רפואי ההולם את מצבו ויאפשר לו ביקורים סדירים בבית החולים להמשך המעקב והטיפול בו. עם זאת, יש מקום לקיצור תקופת המאסר כאשר עולה בצורה ברורה שהסיכון שהוא מהווה על הציבור - ועל כן הסיכון לרצידיבזם -ירד באופן משמעותי לכל הפחות.

16. לאור כל האמור לעיל אני משית על הנאשם את העונשים הבאים כדלקמן:

- א. עמדתי לפסוק תקופה מאסר בפועל של 24 חודשים בניכוי תקופת מעצרו מיום 22.4.19 ועד היום. בהתחשב במצבו הרפואי תקופה זו תקוצר ל-12 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו.
- ב. הפעלת מאסר על תנאי של 4 חודשי מאסר בפועל (ת"פ 17700-11-18) שירוצה מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף, כך שהנאשם ירצה בסך הכול 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- ג. מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים ממועד שחרורו של הנאשם ובתנאי שלא יעבור עבירת אלימות או פשע.
- ד. קנס בסך 2,500 ₪ לתשלום עד ליום 1.1.20.
- ה. פיצוי לנפגעת העבירה- פקידת הבנק (באמצעות המאשימה) בסך 1,500 ₪ לתשלום עד ליום 1.1.20.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו כסלו תש"פ, 24 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.